

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theodōritu Episkopu Kyru Kai Eyagriu Scholastiku
Ekklesiastikē Istorìa, Eklogai Apo Tōn Istorion
Philostorgiu Kai Theodōru**

Theodoretus <Cyrrhensis>

Mogvntiae, 1679

De Duabus Synodis Romanis, In Quibus Damnatus Est Acacius.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14162

DE DUABUS
SYNODIS ROMANIS,
IN QUIBUS DAMNATUS EST
ACACIUS.

Caput I.

Historiam damnationis Acacii rectè quidem ac diligentissimè, ut solet, exposuit Baronius in Annalibus Ecclesiasticis. Unum tamen est quod ejus diligentiam fugit. Neque enim animadvertit Acacium à Felice Papa bis damnatum fuisse. Sed neque Blondellus, qui Acacii Historiam post Baronium retractavit, in libro de primatu Ecclesie id observasse deprehenditur. Et Baronio quidem danda est venia, quippe qui nullum habebat veterem Scriptorem, ex quo iteratam hanc Acacii damnationem haurire posset. Blondellus verò excusari nullo modo potest, qui gesta de nomine Acacii à Jacobo Sirmundo edita studiosè legerat, in quibus disertè scriptum habetur id quod dixi. Sic enim loquitur Felix Papa in epistola ad Veronianem Episcopum. "Unde meritò prædictus Acacius, Apostolicæ Sedis, quæ nunc "executrix utique sæpe dicti Chalcedonensis Concilii pro fide Catholica tunc probati non defuit, "iterata excommunicatione depulsus est, ne per "eum, quod absit, nos quoque reddamur communi perditorum." Nos trum igitur est sedulo inquirere, quando primum, & quando iterum ab Apostolica sede excommunicatus fuerit Acacius.

In Caput II.

Primum quidem damnatus est Acacius in Synodo Romana quæ collecta est anno Christi 484. Venantio & Theodorico Coss. ad audiendam rationem legationis Vitalis atque Miseni. Huic autem legationi causam dederat Joannes Alexandrinus Episcopus, quem Græci quidem Tabenniosam cognominant, eò quod esset ex numero Tabennensium Monachorum, qui apud Cynopum Monasterium habebant jam inde à Cy-

Arilli Episcopi temporibus: Liberatus verò Talaiam perpetuò cognominat, vel Talaidam. Sic enim scribit Baronius: Ego verò Thladiam mallem referere, id est Eunuchum. Ita enim Græci appellare solent Spadones. Hic Joannes post mortem Timothei Salofacioli, à Catholicis ordinatus est Episcopus Alexandriæ anno natalis Dominici 481. Statimque post ordinationem suam Synodicas litteras ex more misit ad Simplicium Papam, & ad Calendionem Episcopum Antiochiæ, ut ex Gelasio in gestis de nomine Acacii, & ex Liberati Breviario didicimus. Ad Acacium verò Constantinopolitanum Episcopum Synodicas mittere neglexit, seu quod amicitia Hilli magistri officiorum nimis confideret, seu quod jam diu antea infensus erat Acacio, ut inquit Liberatus. Ea res Acacii animum graviter commovit. Qui se à Joanne despectum videns,

BImperatoris animum adversus eum exasperavit, minus idoneum Episcopatum Alexandrinum cum esse dicens, qui olim de Ecclesia exire voluisset, & Timotheo Salofaciolo suavisset, ut nomen Dioscori sacris diptychis infereret; ad hæc perjurii reum esse affirmans, quippe qui jurasset olim Imperatori, nunquam se Alexandrinam sedem ambiturum. Petrum vero Mongum magis idoneum esse Episcopatum asserbat, utpotè gratum atque acceptum populo Alexandrinorum; ejusque opera Ecclesiam urbis Alexandrinæ ac totius Ægypti ad unitatem reduci posse. His adductus Imperator Zeno, scripsit primo litteras ad Simplicium Papam per Uranium subadvocatum, quibus Joannem supra memoratum, tanquam perjurii reum, quod quidem Acacio etiam Episcopo notum esse perhibebat, sacerdotio judicabat indignum. Satius autem esse dicebat, ut ad procurandam Ecclesiarum Ægypti unitatem atque concordiam, Petrus in eam sedem restitueretur. His Imperatoris litteris acceptis, Simplicius Papa qui Joannis Apocheisarios in communionem suam recipere, ejusque ordinationem sententia sua confirmare jam paratus erat, pedem repressit, ne contra Imperatoris testimonium quidquam præproperè egisse videretur. Mox per eundem Uranium subadvocatum scripsit Imperatori: Quod quidem ad Joannis ordi-

ordinationem atinet, lectio Imperatoris testimonio suspendisse se ab ejus confirmatione; quod verò ad restitutionem atinet Petri, eum utpote hæreticum & ab hæreticis postulatum, nec posse nec debere restitui, quippe qui Apostolico iudicio damnatus, in pristino errore adhuc permaneret. Scripsit etiam Simplicius litteras ad Acacium Constantinopolitanum Episcopum, quæ etiam extant. Harum litterarum mentio fit in libello citationis, per Vitalem ac Misenum legatos ad Acacium directo. At Zeno cum id quod maxime cupiebat, restitutionem scilicet Petri, sibi à Simplicio denegatum videret, graviter offensus est, quemadmodum testatur Gelasius in gestis de nomine Acacii. Spreta igitur responsione Simplicii Papæ, scripsit ad Pergamium Ducem Ægypti & ad Apollonium Augustalem, ut Joannem quidem ex urbe Alexandrina expellerent, Petrum vero in Episcopali sede collocarent. Has Imperatoris litteras Amon Abbas, & qui cum illo erant Apochryfarum Petri, ex urbe regia Alexandriam detulerunt; hunc in modum eiecit Joannes, Romam ad Simplicium se contulit, ut ejus ope ac suffragio pristinam sedem recuperaret. Ac Simplicius quidem Papa eum benigne, uti par erat, excepit, & ad eum omni ope juvandum ac restituendum, promptum se ac paratum exhibuit. Verum fatali morte præreptus, totum illud negotium Successori suo perficiendum reliquit. Mortuo Simplicio Papa anno natalis Dominici 483. Cælius Felix in ejus locum substituitur. Cui mox post peracta ordinationis solennia, in celeberrimo Conventu Episcoporum totius Asiæ, Joannes Alexandrinus Episcopus libellum obtulit, varia adversus Acacium criminationis capita continens. Felix igitur ex consilio Episcoporum, legationem ad Zenonem Imperatorem mitti decernit. Electi ad id munus obeundum Vitalis ac Misenus Episcopi, cumque his Felix defensor Ecclesiæ Romanæ, perituri ab Imperatore, primò quidem ut Chalcedonense Concilium firmaretur; deinde vero ut Petrus tanquam hæreticus ex Alexandrina pelleretur Ecclesiæ; utque Acacius Romam mitteretur, libello Joannis Alexandrini responsurus, quemadmodum scribit Evagrius in libro tertio Historiæ Ecclesiasticæ. Extant hodieque epistolæ duæ Felicis Papæ ad Zenonem Augustum, quas Vitalis & Misenus Episcopi secum detulerunt, in quibus continetur id quod supra dixi. Illud autem imprimis observandum est, quod cum in supradictis litteris Felix omni studio ab Imperatore contendat, ut Petrus de Alexandrina sede exturbetur, de Joanne tamen in suum locum restituendo ne verbum quidem ullum dicit. Quod quidem prudenti consilio à Felice factum esse suspicor, ne Imperator Joannis nomine offenderetur. Invisus enim erat Zenoni Joannes, tum ob admissum perjurium ut jam dixi, tum ob amicitiam quæ ei cum Hillo intercedebat. Nam & ante Episco-

patum Joannes cum esset Oeconomus Ecclesiæ Alexandrinæ, & omnium Ecclesiarum redditus ac pecunias administraret, multa munera ad Hillum Magistrum officiorum miserat, quibus ejus gratiam ac suffragium sibi compararet. Et posteaquam Episcopatu dejectus fuisset, eundem Hillum adierat Antiochiæ, de rebus suis cum eo collocutus, ut scribit Liberatus in Breviario. Detulerunt præterea idem Legati Sedis Apostolicæ, litteras Felicis Papæ ad Acacium, quibus eum admoneret Felix, ut memor veteris instituti, sese ab omni suspitione liberaret, & pro Chalcedonensis Concilii auctoritate firmanda modis omnibus apud Principem laboraret. Dum hæc legatio in itinere esset, Cyrillus Acæmitensium Præfectus, litteras misit ad Felicem Papam, quibus de nimia ejus tarditate conquereretur, cum interim tam gravia ac nefaria contra rectam fidem admitterentur. Scripsit itaque Felix ad Vitalem ac Misenum Episcopos, ne quidquam agerent, priusquam cum Cyrillo colloqui essent, & quid agendum esset ab eo didicissent. Alias etiam instructiones seu commonitoria ad eos misit. Alteram item Epistolam ad Zenonem Augustum, in qua tum de Chalcedonensi Concilio, tum de persecutione Catholicorum ab Hunerico in Africa excitata, eum commonebat, ut testatur Evagrius. Verum hæc posteriores Felicis ad Zenonem litteræ hodie non extant. Legati cum Abydum venissent, illic ab Imperatoris satellitibus comprehensi, & chartarum ablatis, custodiae mancipati sunt. Anastasius quidem Bibliothecarius, apud Heracleam Thraciæ oppidum eos captos esse scribit. Verum Theophanem potius sequendum esse existimo; quippe qui in hujus rei narratione certiora dixerit quam Anastasius. Conjectis in custodiam Legatis, primo quidem minatus est Imperator sese eos interfectorum, nisi Petro & Acacio communicarent. Sed cum minæ nihil proficerent, ad blanditias conversus, donis ac muneribus eos corrumpere aggressus est. Addito etiam jurejurando, tam ipse quam Acacius iisdem pollicitus est, integram causam Apostolicæ Sedi servandam esse, nec ullum inde præjudicium causæ futurum, si Legatum Acacio ac Petro communionis societatem iniissent. Testatur id Gelasius Papa in epistola ad Episcopos Dardaniæ, haud procul ab initio ita scribens: Sed Acacius non solum desepit satisfacere postulatis, verum etiam ipsam Legationem Sedis Apostolicæ, blandimentis, præmiis perjuriisque deceptam, quibus ei cum Imperatore promissis, integram Præsulis Apostolici causam de omnibus esse servandam, Petri communionem pollutam redire perfecit. His artibus decepti Legati, cum è custodia producti essent, unà cum Acacio & Petri Apocriariis ad Ecclesiam processerunt, & Missarum solennia celebrarunt, reclamantibus licet Orthodoxis, & prævaricationem hanc esse ac perditionem rectæ fidei, semel

semel, iterum ac tertio contestantibus. Primum quidem protestationis libellum funiculo adhamum circumligantes, uni ex Legatis suspenderunt; secundum vero in codicem immerunt; tertium olerum cophino inferentes, ad Legatos miserunt, ut scribit Theophanes in Chronico. Cujus verba ex versione Anastasii Bibliothecarii ita sunt corrigenda: *διότι τῶν ἐπιπέλων ἐπιπέλων*. His ita gestis, Legatis sedis Apostolicæ opperti ignominia ac dedecore revertuntur; cum non solum ea ad quæ agenda missi fuerant, non egissent: sed cum Petro, ad quem expellendum directi erant, inita communione polluti essent. Porro Zenonis & Acacii litteras, quas illi ad Felicem Papam rescripserant, Romam redeuntes secum detulerunt, plenas contumeliarum in Joannem: Petri vero laudibus ac præconiis refertas. Epistolæ quidem Zenonis Augusti partem refert Evagrius in libro 3. De Acacii autem epistola Felix Papa, & Synodus Romana, & Gelasius in gestis de nomine Acacii passim loquuntur. Post discessum Legatorum ex urbe Constantinopoli, Felix defensor Ecclesiæ Romanæ, quam Felix ex Latere suo Legatum miserat, cum Vitalis atque Misenus ex sacerdotali collegio delecti fuissent, ut testatur Felix in libello ad Zenonem Augustum, cogente morbi necessitate tardius subsecutus, ita contumeliosè exceptus est ab Acacio, ut nec eum in conspectum suum admittere sustinuerit, ut testatur Felix in sententia damnationis Acacii. Addit Liberatus Felicem præterea detrusum esse in custodiam, & chartas ejus ablatas: ideo scilicet quod Acacio ac Petro, sicut Vitalis ac Misenus fecerant, communicare noluisse. Præterea Legati Romam reverti essent, fama adventum eorum præveniens, prævaricationem eorum ubique divulgaverat. Sed & Monachi Accemitenfes, quorum dux erat Symeones, veloci cursu prægressi, Felicem Papam de cunctis quæ acta erant Constantinopoli, certiores fecerant. Tandem igitur ingressis in urbem Legatis, Felix Papa Synodum sexaginta septem Episcoporum collegit in Basilica beati Petri. Illic Vitalis ac Misenus cum legationis sibi mandata rationem reddere juberentur, ad vanas excusationes conversi, vim sibi factam, seque hostili more captos, & in carcerem detrufos chartis omnibus sibi ablati, conquesti sunt. Fraudibus denique ac fallaciis circumventos, se nescientes Petro Alexandrino communicasse dixerunt. Quæ cum dicerent, inductus in judicium Symeones Monachus, convicit eos mendacii. Eo enim tempore quo ad celebranda Missarum solennia una cum Acacio processerunt, Apocritarios Petri simul adiuisse & nomen Petri, quod antea non nisi tacite & occulte in Ecclesiasticis tabulis legabatur, ipsis tunc presentibus, palam inter Altaria recitatum esse docuit. Præterea Legatos nunquam sermonem conferre voluisse cum Orthodoxis qui eos adibant Constantinopoli, nec litteras Felicis Papæ reddendas iis curasse ad quos fuerant scriptæ. Quin etiam Silvanus

A Presbyter, qui una cum Legatis versatus erat Constantinopoli, cuncta quæ à Symeone dicta erant, verissima esse, testimonio suo confirmavit. Quibus compertis, Felix Papa primò quidem Vitalem ac Misenum Episcopos Sacerdotio simul & Communione privavit. Petrum deinde Alexandrinum, & Acacium Constantinopolitanum à sacerdotali collegio, & ab Ecclesiastica Communione pronuntiavit alienos. Hæc est prima damnatio Acacii in Synodo Romana, quæ collecta est anno Christi 484. die 5. Cal. Augusti, Theodorico & Venantio Coss. ut colligitur ex sententia depositionis, quam Felix Papa ad Acacium misit. Hujus autem Synodi Romane unicum hodie superest fragmentum, quod refert Evagrius in cap. 21. libri 3. pars scilicet sententiæ ab universa Synodo prolatae in Petrum & Acacium. Quanquam in supradicto Evagrii loco Acacius dilerte non dicitur fuisse depositus. Nempe Evagrius priorem duntaxat partem sententiæ Synodalis referre satis habuit; Posteriori vero partem in qua depositus & excommunicatus erat Acacius, de industria prætermisit: sive quod id ipsum jam antea retulerat, in cap. scilicet 18. ejusdem libri: sive quod honori sedis Constantinopolitanæ consulturum se existimavit, si id reticeret, quod Constantinopolitanos Antistites molesto animo ferre non ignorabat.

Caput III.

De secunda damnatione Acacii.

Post damnationis sententiam, omnium Episcoporum, qui tunc aderant ore in Acacium prolata, Felix Papa aliquantisper subsistit, nec eam protinus ad Acacium mittendam putavit; expectans videlicet num Acacius resipisceret, & mutato proposito sese ab hæreticorum communione revocaret. Verum Acacius, tantum abest ut priora delicta correxerit, quin potius ex Principis favore ac patrocinio fiduciam sumens, graviora adhuc adiecit. Quippe Calendione Orthodoxo Episcopo è sede sua dejecto, quem ipse Episcopum ordinaverat, Petrum Fullonem, & à sede Apostolica, & ab ipso antea damnatum in Antiochenam Ecclesiam immisit. Ex quo factum est, ut Eutychanis hæreticis aditus panderetur. Pulsis enim Catholicis Sacerdotibus, in eorum locum subrogati sunt hæretici, ut testatur Gelasius, tum in Epistola quam scripsit ad Episcopos Dardaniæ, tum in ea quam scripsit ad Episcopos Orientales. Quod si quis Episcoporum Orientis, qui tunc jussu Zenonis depositi sunt, nomina scire desiderat, hæc sunt: Nestor Tharcentis, Cyrus Hierapolitanus, Joannes Cyrenensis, Romanus Chalcedis, Eusebius Samosatensis, Julianus Mopsuestenus, Paulus Constantinae, Manes Hemeriae, Andreas Theodosiopolis Episcopi; quos Imperator Zeno ob

eandem causam ac Calendionem sedibus suis eiecit; eò quòd scilicet Illo ac Leontio Tyrannis fuisse dicerentur. Et hic quidem erat pretextus Imperatoris. Vera autem causa expulsiōnis illorum hæc fuit, quod Henotico Zenonis edicto subscribere recusarent, ut scribit Theophanes in Chronico pag. 115. & Nicephorus in libro 16. cap. 12. Hanc calamitatem Antiochenis Ecclesiæ cum Felix Papa, sive ex Calendionis, sive ex aliorum litteris didicisset, Synodum Episcoporum collegit in Basilica B. Petri Apostoli: cui interfuerunt quadraginta tres Episcopi, quorum princeps erat Candidus Episcopus Tiburtinus. In hac Synodo Petrus quidem Fullo, utpote qui tyrannico more Antiochenam Ecclesiam occupasset, anathemate percussus est. Acacius verò cum Petro Alexandrino, iteratâ excommunicatione damnatus. Extat Epistola Synodica hujus consilii scripta ad universos Presbyteros & Archimandritas Constantinopoli & per Bithyniam consistentes. In qua duplex Acacii excommunicatio, duæ item Synodi Romana, in quibus damnatus est Acacius, clarè ac distinctè commemorantur. Nam prima quidem Synodus Romana designatur his verbis quæ leguntur initio hujus epistolæ: *Cum Vitalis atque Misenu nostro iudicio constituti, causas mandata sibi pro fide legationis, exponerent, quoniam astutiores sunt filii lucis filii tenebrarum, prævaricatores mandata sibi legationis circumveniente magisque opprimente Acacio, sunt reperi, &c.* Deinde prima Acacii damnatio refertur his verbis: *Acacium quoque membris Christi perniciosius inhiantem, & per civitates ac provincias unam de fide Catholica Ecclesiam dissipantem, inter Episcopos sanctos, atque inter Christianos iudicavimus non haberi, &c.* Altera autem Synodus Romana, & secunda ejusdem Acacii damnatio paulò post memoratur his verbis: *Unde nunc causa Antiochena Ecclesiæ apud beatum Petrum Apostolum collecti, rursus dilectioni vestrae morem qui apud nos semper obtinuit, properavimus indicare. Et aliquantò post: Sic autem Acacius impietatem persistere damnationis tenentis, ut etiam dejectus insultet, ut scissus servare non desinat, & cum omnino extra corpus habeatur, ejus tamen membra dilaceret. Et de scriptum esse testatur: Impius cum venerit in profundum malorum contemnit, adjiciens deteriora prioribus, persequendo jam mortuos, ejus anima graviter delinquendo, condemnationem secunda mortis incurrit. Qui Calendione Episcopo sancto, quemadmodum cognovimus, nuper eiecit, Petrum zotes & a se ante damnatum, in ejus immisit Ecclesiam. Dicit hic aliquis non duplicem Synodum Romanam his verbis quæ protulimus, designari; sed duplicem duntaxat actionem seu consensum unius Synodi: idque ex eo satis declarari, quod ea quæ in utroque confessu gesta sunt, unica epistola continentur: cum si duplex revera fuisset Synodus, duæ quoque scribendæ fuissent Epistolæ. Ego verò primùm quidem ita respondeo; quod ad hanc disputationem attinet, parum referre, utrum duplex*

an una tantum fuerit Synodus Romana. Mihi enim sufficit, dum Acacium iterata excommunicatione damnatum esse ostendero, quod initio hujus disputationis probandum susceperam. Verum ulterius jam progredior, & pluriquam pollicitus sum, demonstrabo; duas scilicet fuisse illas Synodos, in quibus damnatus est Acacius; non autem duas actiones unius Synodi. Id autem his rationibus evincam. Utraque quidem Synodus eodem anno, eodemque in loco collecta est, in Basilica scilicet B. Petri Apostoli, Venantio V. C. Consule; id est, anno Christi 484. Sed prior quidem collecta est die quinto Calendas Augusti, ut colligitur ex subscriptione sententiæ depositionis à Felice Papa ad Acacium missæ. Secunda verò congregata est Calendis Augusti, ut colligo ex subscriptione epistolæ Felicis Papæ ad Zenonem Augustum, quam primus in lucem edidit Jacobus Sirmundus, vir de litteris optimò meritis. Ita quatuor duntaxat dierum spatium inter utramque Synodum intercessit. Ex quo factum esse opinor, ut ea quæ in utraque Synodo gesta erant, unica epistola complexi fuerint Episcopi. Cæterum priori quidem Synodo interfuerunt sexaginta septem Episcopi; qui etiam sententiæ depositionis Acacii omnes subscriperunt, ut docet subscriptio ad calcem illius sententiæ subiecta. Secundæ verò Synodo interfuisse quadraginta tres Episcopi, quorum princeps erat Candidus Tiburtinus, ut legitur in epistola Synodica ejusdem Concilii ad universos Presbyteros & Archimandritas Constantinopoli & per Bithyniam consistentes. Denique prior quidem Synodus Romana à Felice Papa collecta est ad audiendam rationem legationis Vitalis atque Miseni, qui Alexandrinæ Ecclesiæ causa missi fuerant Constantinopolim. Altera verò Synodus causa Antiochenis Ecclesiæ congregata est in urbe Roma, ut testatur epistola Synodi Romanæ, ad universos Presbyteros & Archimandritas Constantinopoli & per Bithyniam consistentes, cujus verba superius adduximus.

In Caput IV.

De Actis posterioris Synodi Romanæ.

Hujus posterioris Synodi, quæ Antiochenis Ecclesiæ causa Romæ celebrata est, Acta omnia interciderunt, præter Epistolam Synodicam, quæ scripta est universis Presbyteris & Archimandritis Constantinopoli & per Bithyniam consistentibus. Huic Epistolæ subjuncta erat sententiæ Felicis Papæ in Acacium, quæ cum in priorè Synodo Romana per scripta fuisset, suppressa est aliquantiduum, sicut antea observavi. Tandemque paucis post diebus, cum de Calendionis destitutione, & de violenta Petri Antiocheni irruptione nuntiatum fuisset, collecta iterum Synodo constitutum est, ut eadem sententiæ per Tatum defensorem Ecclesiæ Romanæ ad Acacium portaretur. Traditæ sunt eidem Tuto litteræ ad Zenonem

nonem Augustum perferendæ, quibus supplicabant Episcopi, ut decretis Synodi obtemperare vellet. Aliæ item litteræ ad Clerum & Senatam ac populum Constantinopolitanum. His duabus autem epistolis subiectæ erant supradictæ litteræ Synodica, scriptæ ad universos Presbyteros & Archimandritas Constantinopoli & per Bithyniam consistentes, quibus universi & singuli subscriperant Episcopi, numero tres & quadraginta. Quod quidem eo consilio factum est ab Episcopis, ne ipsorum litteræ à malignis hominibus mutari possent, aut pravis interpretationibus corrumpi, ut testantur Episcopi in epistola illa Synodica, his verbis: *Ne quid autem maligne in litteris nostris mutari apud pravissimas mentes, aut aliter interpretari possit, primum has easdem litteras nostras clementissimo Principi, sicut oportuit, supplicantes, ad Dilectionem vestram, Clerum, prebendamque, & amplissimum Senatam direximus, quibus singulis universisque subscripsimus.* Extant hodie litteræ, tum ad Zenonem Augustum, tum ad Clerum & plebem Constantinopolitanam scriptæ, quas primus edidit Jacobus Sirmundus sub Felice Papæ nomine, quas ad hanc Synodum pertinere non dubium est. Scriptæ sunt enim à Felice Papa totius Synodi nomine, sicut mors erat Ecclesiæ Rom. jam inde ab antiquis temporibus, quemadmodum disertè testantur Episcopi in epistola supra memorata. Subscriptiones autem Episcoporum ex parte tantum superfluit. Solius enim Candidi Tiburtini Episcopi legitur subscriptio. Reliquorum autem duorum & quadraginta Episcoporum qui similiter subscriperant, nomina desiderantur. Scripsit præterea Felix ad Orientales Episcopos, mandans eis, ut à Petri Antiocheni, utpote hæretici, & Synodali sententiâ damnati, Communione abstinerent. Hæc epistola Felice hodie quidem non extat; sed ejus mentionem facit Victor Turonensis in Chronico, ita scribens: *Theodorico V. C. Cos. Felice Romane Ecclesiæ Prasul, Monachis & Clericis per Orientem, Ægyptum, & Bithyniam commorantibus scribit, ut Petrum Alexandrinum Episcopum, Chalcedonensis Synodi obtrectatorem, & ejus communicatores, id est, Acacium & Petrum Antiochenum, tanquam hæreticos vident.*

In Caput V.

His Literis acceptis, Tutus defensor Ecclesiæ Romanæ in Orientem navigavit. Cùmque Abydum venisset, vitatis insidiis quæ illic dispositæ erant ad interceptiendos eos qui ex Occidentis partibus veniebant, Constantinopolim pervenit, ubi cum Monachis Acæmitensibus collocutus, eorum operâ ac ministerio sententiâ damnationis quam attulerat, Acacium inter aliarum tradidit, ejusque pallio affixit, ut scribit Victor Turonensis, & Liberatus, ac Theophanes. Epistolas quoque Felice Papæ iis ad quos scriptæ erant, reddidit. Sed & Edictum sententiæ Felice Papæ univer-

sis in urbe Constantinopoli legendum proposuit. Inter sententiâ verò & edictum sententiæ hoc discrimen est, quod sententiâ quidem ipsum nominatim alloquitur Acacium. Nihil enim aliud est quàm epistola Felice Papæ ad Acacium, causas depositionis illius continens, ut ex lectione ejus apparet. Edictum verò est, quo interdicitur universis, tam Clericis, quàm Laicis, ne Acacio in posterum communicent. Id autem sic se habet: *Edictum sententiæ Felice Papæ, propter Acacii Episcopi Constantinopolitani damnationem. Acacius, qui secundo à nobis admonitus, statutorum salubrium non desistit esse contempit, neque in meis credidit carcerizandum, hunc Deus cælitus prolata sententiâ, de sacerdotio fecit extorrem. Ergo si quis Episcopus, Clericus, Monachus, Laicus post hanc denuntiationem eidem communicaverit, anathema sit, Sancto Spiritu exequente.* Erravit igitur Blondellus, qui in libro de Primatu, scribit Tutum defensorem, vel potius Monachos Acæmitenses, edictum sententiæ Felice Papæ Acacio tradidisse. Immo sententiâ ipsam tradiderunt Acacio, ut præter Scriptores supra memoratos, disertè testatur Evagrius in libro 3. His omnibus fideliter peractis, sicut in mandatis acceperat, Tutus, cùm se ad reditum jam pararet, dolis Acacii circumventus est. Missus enim ad eum senex quidam Maronas nomine, magnam vim pecuniæ ei pollicitus est, si Acacio consentire vellet, eique omnia quæ Romæ contra ipsum agebantur, aperire. Quod quidem Tutus amore pecuniæ corruptus, scriptis litteris se facturum spondit. Verum Rufinus & Thalassius Archimandritæ, & cæteri Monachi Constantinopoli & per Bithyniam constituti, simul atque Tutus Romam reversus est, litteras scripserunt ad Felicem Papam, quibus cum de prodicione Tuti certiore fecerunt, missi etiam Tuti ipsius litteris. Quibus in conventu Episcoporum recitatis, cùm eas à se scriptas esse Tutus confessus fuisset, officio pariter & sacrosancta Communione privatus est, ut docet Felix in epistola ad supradictos Archimandritas, quam primus in lucem edidit Jacobus Sirmundus. In ea epistola corrupta sunt hæc verba: *Læta sunt enim littera ipsius in conventu fratrum, qualiter pacto, interpositâ personâ, Marone condemnato, ei cui sententiâ portarat, inhaesisse creditur. Quæ sic corrigenda esse existimo: Qualiter pacto interposito, per senem Maronam condemnato ei cui sententiâ portarat, inhaesisse creditur.*

In Caput VI.

Cæterum in edicto sententiæ quod superius adduximus, difficultate non carent hæc verba: *Acacius qui secundo à nobis admonitus, &c.* Primò quidem admonitum esse scimus Acacium à Felice Papa per epistolam ad ipsum scriptam, quam Legati sedis Apostolicæ Vitalis atque Misenus Constantinopolim detulerunt. Sed secunda ejusdem admonitio quæ-

quam sit, & quando missa fuerit, obscurum est. Liberatus quidem in Brevariario scribit, post damnationem Vitalis atque Miseni, cum Acacius manifestè deprehensus esset hæreticus, Felicem Papam in Synodicis Litteris quas ad eum scripsit, ita posuisse: *Peccasti: ne adicias; & de prioribus supplicia.* Liberatum sequutus est Baronius in Annalibus Ecclesiasticis. Verùm observavi, in Acacianæ historiae narratione Liberatum sæpius hallucinari: idque ex hoc loco manifestissimè convincitur. Qui enim fieri potest, ut Felix Papa has Synodicas litteras quas refert Liberatus, post damnationem Vitalis ac Miseni ad Acacium scripserit, cum constet Felicem Papam, quarto aut quinto die post damnationem illorum, sententiam depositionis misisse ad Acacium, ut superius demonstrevi. Alia igitur querenda est admonitio, quâ Acacius secundo admonitus fuerit à Felice. Mihi quidem hæc secunda admonitio non alia videtur esse, quam Libellus citationis à Felice Papa ad Acacium transmissus per Vitalem ac Misenum Legatos: qui sic incipit: *Episcopali diligentia commovente, debuerat dilectio tua, &c.* Nec dubitabit, ut spero, quicumque cum libellum legerit, quin hæc sit secunda admonitio Felicis Papæ ad Acacium missa. In hac enim epistola Felix Papa benignè monet Acacium, ut accepto libello accusationis quem Joannes Tabennesiota sedi Romanæ adversus ipsum obtulerat, Romam quamprimum proficisci maturet, objectis criminibus responsurus in conventu Episcoporum Italiae.

In Caput VII.

IN sententia item depositionis quam Felix Papa misit Acacio, locus est quidam qui lectorem conturbare merito possit. Sic enim legitur in fine ejus sententiæ: *Sublatum tibi nomen & manus ministerii sacerdotalis agnosce. Sancti Spiritus judicio, & Apostolica auctoritate damnatus, nunquamque anathematis vinculis exuendus.* Nimia enim profectò videtur illa severitas, & aliena ab Antiquitate Christiano, hominem anathematis vinculo ita obstringere, ut eo nunquam exui penitus possit. Sed non hæc fuit mens Felicis Papæ, qui omnibus votis semper optavit, ut Acacius abjecto pristino errore, & repudiata hæreticorum Communionem, ad unitatem Ecclesiæ Catholicæ reverteretur. Cum ergo dicit Acacium nunquam anathematis vinculis exuendum esse, verba sunt comminantis, quibus Acacio denuntiat nunquam illum anathematis vinculo liberandum, nisi resipuerit & ab hæreticorum communicatione se se penitus abruperit. Ita certè hunc locum explicat Gelasius Papa in tomo de anathematis vinculo, in quo respondet Orientalibus, in sententia damnationis Acacii hæc Felicis Papæ verba reprehendebant. Verba Gelasii sunt hæc: *Quod etiam in Acacii sententia rationabiliter intueendum est, in qua etiamsi ei dictum est; Nunquamque solvendus: non est adjectum*

A tamen: *Etiamsi resipueris; etiamsi ab errore discesseris; etiamsi prevaricator esse destiteris. Quapropter in aperto est, ita dictum: Nunquam solvendus: sed talis scilicet, qualis est & ligatus: non autem talis effectus, qui sicut ligandus non erat, sic absolutus esse dicebatur.* Et aliquando post: *Itaque ipse in se insolubilem fecit esse sententiam, qui talis permanere delegit, qualis veraciter non posset absolvi, &c.*

In Caput VIII.

Resellitur Baronii sententia.

Hæc sunt quæ ad illustrationem historici Acacianæ ex optimis Scriptoribus collecta, pro virili parte contulimus; quæ aut à Baronio prætermissa, aut secus quam oportuit, commemorata sunt. Nam Baronius ad annum Christi 484. postquam retulit damnationem Vitalis atque Miseni, de Acacio ita scribit. His peractis, aliâ sessione cognita est Acacii causa; allatisque in medium cunctis manifestis ab eo perpetratis criminibus, sententiâ omnium est judicatus; hæreticorum participatione pollutus. Atne sic quidem in eum excommunicationis sententiam intorquere Patribus hæcenus visum est: sed scriptis ad eum rursus litteris Synodalibus, admonitus est ut resipisceret: aliâ sciret, se excommunicationis sententiâ percellendum. De hac autem quæ præcessit sententiam admonitione testatur Liberatus. Et paulò post: Porro desiderantur ejusmodi litteræ Synodales ad Acacium missæ. Constat autem tantum abfuisse, ut Acacius resipisceret: ut mox Joannem illum Apameæ Episcopum electum, qui nuper ipso Acacio agente, fuerat à Romano Pontifice cum Petro excommunicatus, idem Acacius creavit Tyri Episcopum: Petrum verò Fullonem confirmavit in sede Antiochena, ut Papæ Felicis litteræ datæ ad Clerum Constantinopolitanum declarant, quæ inferius recitandæ erunt. Multa sunt in hac narratione quæ Baronio concedere non possumus. Primò enim quæ de Synodalibus litteris à Felice Papa ad Acacium missis scribit ex Liberato Diacono, ea nos paulò supra abundè, ut opinor, refutavimus. Deinde quod Baronius affirmat dilatam fuisse damnationis sententiam in Acacium, id manifestè resellitur ex epistola ipsius Synodi Romanæ ad universos Presbyteros & Archimandritas Constantinopoli & per Bithyniam consistentes. In hac enim epistola quæ gestorum in illa Synodo Romana accuratam narrationem complectitur, primò quidem Vitalis ac Misenus damnati esse dicuntur: postea verò, nulla interposita dilatione, Acacius à sacerdotali honore & Ecclesiastica Communionem remouetur. Verba Epistolæ sunt hæc: *His ergo deterioribus compertis, Vitalem atque Misenum à sacerdotali collegio & sacrosancta Communionem suspendimus. Acacium quoque membrum Christi peruciosius inhiantem, & per*

per civitates atque provincias, unam de Fide Catholica Ecclesiam dissipantem, inter Episcopos sanctos, atque inter Christianos judicavimus non haberi. Qualiter enim fieri poterat, ut scindens tunicam Christi, quam nec crucifigentes cum dividere ausi sunt, in numero fidelium conseretur. Igitur omnia qua nobis in timore Dei competunt, cogitantes, ac providentes, ne toties extincta Eutychniana pestis hareses, cujus Acacius defensor est ac patronus, serpens ut cancer Christi membra disperderet; cum jam nunc ut partem putridam anathematizamus sententia memorata abscissum. Vides nullam hic mentionem fieri dilationis interpositae; sed post damnationem Vitalis atque Miseni, sententiam excommunicationis continuo in Acacium esse vibratam. Quod si dilatio interposita fuisset, procul dubio id retulissent Episcopi in Epistola Synodica ad Archimandritas. Id enim ad exaggerandum crimen Acacii, non mediocre pondus habuisset; Sed nec Gelasius Papa in Gestis de nomine Acacii, mentionem ullam facit interpositae dilationis. Sic enim scribit: "Quibus rebus habita Synodo commotus beatissimus Papa, Vitalem & Misenum ab officio & communione suspendit, Acaciumque damnavit. Quod autem Baronius addit, Acacium post damnationem Vitalis atque Miseni, Joanni Antiocheni Episcopo Tyrionum Episcopatum tradidisse, in eo graviter hallucinatur. Diu enim ante Synodum Romanam qua Vitalis ac Misenus damnati sunt, Joannem illum ad Episcopatum Tyri promoverat Acacius, ut docet Gelasius in Gestis de nomine Acacii. Ibi enim scribit Joannem Tabennefiotam, cum Romam venisset, legereturque illi Epistola Acacii ad Simplicium Papam, qua postulabat ut Petrus & Joannes Antiocheni iudicio sedis Apostolicae condemnarentur, hac etiam in parte gravissimos Acacii lapsus atque excessus observasse. Verba Gelasii sunt haec: *Quod cum praefatus Joannes Alexandrinus Episcopus relegisset, tacere non potuit, quod Joannem illum quem Acacius damnaverat cum Petro, & sine remedio penitentia fecit ab Apostolica sede damnari; post tot damnationes Tyrionum miserit Ecclesia praesidere. Postquam ergo non solum nihil profecisse littera praedecessoris sui sanctus Felix Papa cognovit, & iudicia quadam ab Acacio fieri in eversioem totius Ecclesiasticae disciplinae, electis Vitale Episcopo, &c. Cum igitur Joannes Alexandrinus Romam venerit Trocundo & Severino Coss. hoc est, anno Christi 482. Joannis Antiocheni promotio ad Episcopatum Tyri, quae ab Acacio facta esse dicitur, ante illius adventum acciderit necesse est. Neque enim Joannes Alexandrinus narrabat Romanis, nisi ea quae ante ipsius adventum contigerant, & quae Romani nondum didicerant. Sed & Felix Papa in sententia damnationis adversus Acacium prolata, ubi omnes illius excessus, seu, ut verbo ejusdem Felicis utar, transgressiones, servato temporum ordine commemorat, hanc primam refert: Alienarum tibi provinciarum jura temerarie vindicasti; haereticos per-*

Avafores, atque ab haereticis ordinatos, & quos ipse damnaveras atque ab Apostolica instituti sede damnari; non modò communioni tuae recipiendos putasti, verum etiam aliis Ecclesiis, quod nec de Catholicis fieri poterat, praefidere fecisti; aut etiam honoribus quos non merebantur, auxisti. Testatur hoc Joannes, quem à Catholicis Apameae non receptum, pulsumque de Antiochia, Tyrii praefecisti. Sed & Liberatus in Breviario cap. 18. hanc promotionem Joannis Antiocheni ad Episcopatum Tyri, quae per Acacium facta est, refert ante legationem Vitalis ac Miseni, perinde ac Gelasius in Gestis de nomine Acacii; cujus etiam verba describit. Fefellit Baronium Epistola Synodi Romanae ad universos Presbyteros & Archimandritas Constantinopoli & per Bithyniam consistentes; in qua leguntur haec verba: Adjectum est etiam tunc cum ista in examinatione tractatur, quod Acacius Joannem illum Tyrionum Ecclesiae fecerit praesidere, qui Apamenis à Petro Antiochenae Ecclesiae Tyranno fuerat Episcopus ordinatus, &c. Verum haec verba non id dicunt quod Baronius existimavit, Joannem scilicet Tyrionum Ecclesiae ab Acacio praepositum fuisse, tunc cum Acacii causa in Romana Synodo examinaretur; sed id tantum dicunt: Dum Acacii crimina in supradicta Synodo discuterentur, adjectum illud esse inter caetera, quòd Joannem Antiochenum olim à se damnatum, & quem à sede Apostolica unà cum Petro Antiocheno damnari curaverat, Tyrionum Ecclesiae praefecisset. In quo duplex erat delictum; tum quod provincias nihil ad se pertinentes temerè invasisset, Antiochenum scilicet, & Tyrionum Episcopum ordinando; tum quòd hominem, & à se, & à sedis Apostolicae iudicio condemnatum, citra ejusdem sedis consensum, non modo in communionem suam recepisset, verum etiam ad honorem sacerdotii promovisset. Quod si quis scire desiderat, quandonam id factum fuerit ab Acacio, tempus ipsum mihi videor deprehendisse. Nam cum Calendio jussu Zenonis Augusti, Antiochenis Episcopus ab Acacio ordinatus fuisset Constantinopoli; id autem factum est anno Christi 482. Trocundo & Severino Coss. Antiochenes ejus regni ignari, Joannem cognomento Codonatum eodem tempore Episcopum creaverunt. Quod cum Imperatori nuntiatum fuisset, Zeno suasi Acacii qui apud ipsum plurimum poterat, praecipit ut Joannes in Episcopatum Tyri transferretur. Refert id Theophanes in Chronico pag. 110. his verbis: *ἔτιαν ἢ δὲ τὰ πολὺ μὲν τα εἰς εὐφροσύνην, ἐβίβωσαν τὸν ἀρχιεπίσκοπον τὸν Κ. Π. χειροτονῆσαι ἐπίσκοπον ἀντιοχείας, ἡ ἰεροσύνην καλανδίου. ἦσαν ἢ οἱ ἀντιοχείας χειροτονήσαντες δὲ ἀγνοίαν ἰωάννου τὸν λεγόμενον Κωδωνάτου, ὃν ὁ Κωδωνάτος εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς ἀντιοχείας μετενεσποίασαν.* Ejusdem Joannis Codonati meminit Victor Thuronensis in Chr. sed postere ut solet. Sic enim scribit: Post Consulatum secundum Longini V. C. Petrus Antiochenus sub damnatione moritur, & in ejus loco Calendionem ordinat Acacius. Orientales au-

tem Episcopi, tanquam nescientes, Joannem cognomento Codonatum eidem Antiochenæ Ecclesiæ consecrant Episcopum. Theophanes quidem Joannem Codonatum in Episcopatum Tyri ab Acacio translatum esse non dicit. Sed verisimile est Calendionem qui ab Acacio consecratus fuerat suasu Acacii Joannem illuc transtulisse. Quod ergo suadente & auctore Acacio factum fuerat, rectè ab eo actum esse dicunt Episcopi Italix in Epistola Synodica, & Felix Papa in sententia damnationis Acacii. Unum adhuc superest in Baronii verbis superius allatis, quod merito quis reprehenderit. Epistolam enim illam Synodi Romanæ ad universos Presbyteros & Archimandritas Constantinopoli & per Bithyniam consistentes, vocat Baronius litteras Felicis Papæ ad Clerum Constantinopolitanum. Et quod ad Felicis quidem nomen attinet, id Baronio facilè concesserim; modò ex litteræ à Felice scriptæ in-

telligantur totius Synodi nomine. Sed quod dicit Baronius eas ad Clericos Constantinopolitanos datas esse, in eo non assentior Baronio. Data enim sunt ad Archimandritas urbis Constantinopoleos & provinciæ Bithyniæ, qui Presbyterorum erant honore decorati. Certè Episcopi in Epistola illa ad universos Presbyteros & Archimandritas Constantinopoli & per Bithyniam consistentes, testantur se eisdem litteras misisse ad Clerum urbis Constantinopolis. Distinguendi sunt igitur Presbyteri & Archimandritæ Constantinopoli à Clero ejusdem civitatis. Eosdem porò esse Presbyteros & Archimandritas docet Epistola tertia Felicis Papæ à Jacobo Sirmundo edita, quæ hanc habet inscriptionem: Felix Rufino, Thalassio, Presbyteris & Archimandritis, & cæteris Monachis circa Constantinopolim & Bithyniam constitutis.